

CONSILIUL LEGISLATIV

Discuția publică a Senatului
B. 299 26.5.2026

Comisiile Permanente ale Senatului
362 2.06.2026

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă privind adoptarea
de măsuri pentru digitalizarea și eficientizarea activității
în domeniul cercetare-dezvoltare și inovare și crearea
unui mediu favorabil investițiilor publice și private
în domeniul cercetare-dezvoltare și inovare**

Analizând propunerea legislativă privind adoptarea de măsuri pentru digitalizarea și eficientizarea activității în domeniul cercetare-dezvoltare și inovare și crearea unui mediu favorabil investițiilor publice și private în domeniul cercetare-dezvoltare și inovare, (b299/13.05.2026), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/2322/18.05.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D459/18.05.2026,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare instituirea unor măsuri privind digitalizarea și eficientizarea activității în domeniul cercetare-dezvoltare și inovare, precum și crearea și dezvoltarea unui mediu favorabil investițiilor publice și private în acest domeniu, prin implementarea unor soluții informatice și a unor mecanisme de interoperabilitate destinate gestionării programelor și proiectelor finanțate din fonduri publice.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul de lege face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. La **titlu**, pentru evitarea repetării sintagmei „în domeniul cercetare-dezvoltare și inovare” și pentru exprimarea sintetică a obiectului reglementării, în acord cu cerințele art. 41 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, recomandăm reformularea acestuia astfel:

„Lege privind **unele măsuri pentru digitalizarea și eficientizarea activității și stimularea investițiilor** publice și private în domeniul cercetare-dezvoltare și inovare”.

5. Ca observație de ordin general, semnalăm că proiectul face referire atât la domeniul **cercetare-dezvoltare și inovare**, cât și la domeniile **cercetării, dezvoltării, inovării și specializării inteligente**; pentru claritate recomandăm a se stabili care este terminologia care ar trebui folosită în mod unitar în tot cuprinsul proiectului.

6. La **art. 1**, pentru fluenta normei, recomandăm următoarea formulare:

„Art. 1. - Prezenta lege reglementează **unele măsuri pentru digitalizarea și eficientizarea activității de cercetare-dezvoltare și inovare, denumită în continuare CDI, precum și pentru** crearea și dezvoltarea unui mediu favorabil investițiilor publice și private în **acest domeniu**”.

7. La **art. 2 alin. (2)**, pentru un plus de rigoare în exprimare, recomandăm ca expresia „punct unic de contact electronic” să fie redată sub forma „punct unic **electronic** de contact”.

La **alin. (3)**, referitor la strategia avută în vedere, menționăm că aceasta a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 933/2022; ca urmare, textul „Strategiei Naționale de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă elaborată în baza prevederilor art. 3 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 57/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare” se va înlocui cu formularea „Strategiei **naționale de cercetare, inovare și specializare inteligentă 2022 - 2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 933/2022**”. Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru celelalte situații similare din proiect.

La **alin. (4)**, semnalăm că modalitatea în care sintagma „după caz” este plasată între termenii enumerării este de natură să genereze ambiguitate cu privire la sfera elementelor asupra cărora operează.

Pentru aceste considerent, recomandăm fie eliminarea sintagmei „după caz”, fie reformularea textului, astfel încât să rezulte cu claritate elementul asupra căruia aceasta operează.

La **alin. (5)**, formularea „modalitățile de utilizare ale acestora” se va înlocui cu sintagma „modalitățile de utilizare **a** acestora”.

De asemenea, având în vedere că actul administrativ prin care urmează să fie stabilite elementele prevăzute de text pare să aibă caracter normativ, întrucât vizează reguli generale privind utilizarea soluțiilor informatice, standardele aplicabile și modalitățile de gestionare a proceselor în domeniul cercetare-dezvoltare și inovare, propunem ca partea finală a normei să fie completată cu sintagma „..., **care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I**”. Totodată, propunem stabilirea unui termen pentru elaborarea actului administrativ.

La **alin. (6)**, din rațiuni de redactare, după sintagma „autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare” se va introduce virgulă, în cadrul structurii „atât ..., cât și ...”. Observația este valabilă și pentru **art. 3 alin. (3) teza întâi și art. 4 alin. (2)**.

La **lit. b)**, întrucât trimiterea privește o dispoziție din același articol, expresia „punctul unic de contact definit la art. 2 alin. (2)” se va înlocui cu „punctul unic de contact **prevăzut la alin. (2)**”.

La **alin. (7)**, prin raportare la alin. (3) al aceluiași articol, recomandăm reanalizarea textului, sub aspectul clarificării rolului agențiilor de finanțare în **adoptarea, integrarea, administrarea și dezvoltarea soluțiilor informatice** utilizate pentru derularea proceselor aferente programelor de CDI. Astfel, deși **alin. (3)** prevede participarea agențiilor de finanțare la **adoptarea și integrarea** acestor soluții, **alin. (7)** permite desemnarea acestora pentru **administrarea și dezvoltarea** soluțiilor informatice, fără a rezulta cu suficientă claritate natura atribuțiilor astfel conferite și delimitarea responsabilităților față de autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare.

Totodată, pentru respectarea ordinii logice a operațiunilor avute în vedere, recomandăm ca sintagma „administrarea și dezvoltarea soluțiilor informatice” să fie redată sub forma „**dezvoltarea și administrarea** soluțiilor informatice”.

La **alin. (9)**, pentru un plus de rigoare în redactare, recomandăm ca norma să debuteze astfel: „(9) În completarea prevederilor art. 2 alin. (4) din Legea nr. 183/2024 **privind statutul personalului de**

cercetare, dezvoltare și inovare, începând cu anul 2027, **Autoritatea Națională pentru Cercetare** prevede în pachetul de informații/ghidul solicitantului aferent competiției/apelului de proiecte obligația ca fiecare unitate sau instituție de drept public care contractează un proiect de cercetare-dezvoltare și inovare finanțat din fonduri **publice să inițieze** procesul de obținere a acreditării «Human Resources for Excellence in Research - HRS4R» sau să dețină acreditarea respectivă, ...”.

8. La **art. 3 alin. (1)**, propunem ca textul să debuteze astfel: „Observatorul de Cercetare, **Dezvoltare și Inovare, denumit în continuare OCDI**, se înființează ...”.

Totodată, semnalăm că termenul „structură” are caracter generic și nu permite determinarea naturii juridice a entității înființate, motiv pentru care recomandăm reanalizarea și reformularea textului.

La **alin. (2)**, expresia „OCDI ce reprezintă” va fi scrisă sub forma „**OCDI, care reprezintă**”.

La **alin. (3) teza a doua**, având în vedere denumirea prevăzută la art. 2 alin. (3), propunem ca norma să debuteze astfel: „**Agențiile de finanțare, unitățile și instituțiile** care coordonează sau finanțează programe CDI **pun** la dispoziția ...”.

La **alin. (5)**, potrivit uzanțelor de redactare, recomandăm următoarea formulare:

„(5) **În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, organizarea și funcționarea OCDI**, precum și modalitățile de raportare a datelor către OCDI se stabilesc prin ordin al ministrului educației și cercetării, **care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I**”.

9. La **art. 4 alin. (1) lit. c)**, semnalăm că sintagma „adoptă măsuri” are un caracter general și insuficient determinat, nefiind clară natura măsurilor avute în vedere. Totodată, propunem ca expresia „la nivelul tuturor instrumentelor de finanțare la nivel național/regional” se fie reformulată pentru eliminarea repetiției „la nivel”, caz în care textul poate fi redactat astfel: „**în cadrul** instrumentelor de finanțare la nivel național/regional”.

Referitor la structura normelor propuse la **lit. e)**, precizăm că sunt incidente prevederile art. 49 alin. (2) și (3) din Legea nr. 24/2000, potrivit căroră „*O enumerare distinctă, marcată cu o literă, nu poate cuprinde, la rândul ei, o altă enumerare și nici alineate noi*”, iar „*Dacă*

ipoteza marcată cu o literă necesită o dezvoltare sau o explicare separată, aceasta se va face printr-un alineat distinct care să urmeze ultimei enumerări". Observația este valabilă și pentru **alin. (2) lit. b)**.

La **actualul pct. ii**, referitor la propunerea de scutire parțială de la obligația de plată a contribuțiilor sociale obligatorii de către angajatorii ori personalul din cercetare-dezvoltare care își desfășoară activitatea în unități dedicate, publice sau private, semnalăm că, sub aspect formal, redactarea textului este susceptibilă de a genera ambiguități în aplicarea normei. De exemplu, din formularea propusă, nu rezultă dacă „scutirea parțială” se referă la o reducere a cuantumului contribuțiilor datorate sau la restrângerea sferei subiecților plătitori.

Sub rezerva observației anterioare, propunem ca expresia „scutirea parțială a contribuțiilor de asigurări sociale” să fie redactată sub forma „scutirea parțială **de la plata** contribuțiilor de asigurări sociale”.

Totodată, sintagma „unități de cercetare-dezvoltare” se va înlocui cu sintagma „unități **și instituții** de cercetare-dezvoltare”. Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru alte situații similare din proiect.

La **actualul pct. iv**, semnalăm că norma are un conținut eterogen și insuficient de clar determinat, întrucât reunește, în aceeași enumerare, instrumente de finanțare, înființarea unor structuri de tip acceleratoare și incubatoare tehnologice și de afaceri ori rețele colaborative, precum și reglementarea unor spații de testare inovativă. Or, aceste soluții au natură juridică diferită și pot presupune regimuri normative distincte. Totodată, formularea actuală este deficitară și sub aspect sintactic, întrucât sintagma „cât și” nu este corelată cu o construcție anterioară de tipul „atât ..., cât și ...”, ceea ce afectează claritatea textului.

Pentru aceste considerente, recomandăm reanalizarea și reformularea normei, cu delimitarea clară a categoriilor de măsuri avute în vedere și a regimului juridic aplicabil fiecăreia dintre acestea.

La **actualul pct. v**, semnalăm că sintagma „mari, mici și mijlocii” apare ca redundantă, în măsura în care intenția reglementării este de a viza întreprinderile în general.

Totodată, apreciem că enumerarea „fondurilor cu capital de risc, fondurilor de capital, fondurilor de investiții” necesită reanalizare sub aspect terminologic, întrucât sintagma „fonduri de capital” nu este

suficient de clară, iar raportul acesteia cu fondurile cu capital de risc și cu fondurile de investiții nu rezultă cu precizie.

Sub rezerva acestei observații, pentru cursivitatea normei, în măsura în care este în acord cu intenția inițiatorului, sugerăm reformularea părții finale astfel: „... reprezentanți ai mediului de afaceri, precum cei ai fondurilor cu capital de risc, **ai fondurilor de capital, ai fondurilor de investiții, ai investitorilor providențiali/business angels ori ai acceleratoarelor de afaceri**”.

La **actualul pct. vi**, pentru un plus de claritate, după termenul „consorții” se va introduce virgula. De asemenea, pentru unitate de redactare cu **pct. v**, expresia „de tipul „high risk-high gain” / risc crescut, câștig mare” se va redacta sub forma „de tipul **risc crescut, câștig mare/high risk-high gain**”.

Totodată, semnalăm că sintagma „cele **de a** treia misiuni - triplu helix în unitățile de cercetare-dezvoltare” este neclară și improprie sub aspect terminologic. Astfel, noțiunea de „a treia misiune” și conceptul „triple helix” desemnează aparent concepte distincte, deși conexe, din domeniul politicilor de cercetare și inovare, iar îmbinarea lor în forma actuală nu permite determinarea cu precizie a conduitei normative avute în vedere. Pentru aceste considerente, recomandăm reanalizarea și reformularea normei, prin înlocuirea conceptelor utilizate cu o formulare descriptivă, care să indice clar formele de colaborare ori de transfer de cunoaștere avute în vedere.

La **alin. (2) lit. b)**, la **actualul pct. i)**, din considerente de ordin redacțional, recomandăm scrierea cu litere mici a sintagmei „Unitate Centrală pentru Inovare”. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare.

La **lit. d)**, pentru cursivitatea normei, propunem ca partea finală să fie redactată astfel: „... a mediului de știință și tehnologie **și** a mediului socio-economic, **precum și prin** integrarea politicilor și strategiilor specifice”.

La **alin. (4)**, din rațiuni de redactare, propunem ca partea finală a **tezei întâi** să fie redată după cum urmează: „... în cadrul **autorității** de stat pentru cercetare-dezvoltare **în vederea îndeplinirii** atribuțiilor prevăzute la alin. (1)”.

La **alin. (5)**, potrivit uzanțelor de redactare, propunem următoarea formulare:

„(5) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a

prezentei legi, organizarea și funcționarea RoInovare se stabilește prin ordin al ministrului educației și cercetării, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I”.

În mod similar, la **alin. (6)** textul ar putea avea următoarea redactare:

„(6) Cadrul reglementat prevăzut la alin. (2) lit. b) se stabilește prin ordin al ministrului educației și cercetării, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I”.

10. La art. 5, semnalăm că expresia „avându-se în vedere planificarea multianuală” are un caracter superfluu, întrucât reia ideea caracterului multianual al planificării bugetare, deja consacrată în prima parte a normei, fără a adăuga un element normativ distinct. Pentru evitarea repetării și pentru asigurarea conciziei textului, propunem eliminarea expresiei respective.

Totodată, pentru rigoare terminologică, recomandăm reanalizarea sintagmei „legile de aprobare ale bugetului de stat”, urmând a fi avută în vedere utilizarea formulei „**legea** bugetului de stat”, întrucât alocările se stabilesc prin legea bugetului de stat aferentă fiecărui an bugetar.

11. La art. 6, pentru respectarea unității redacționale, recomandăm următoarea redactare a textului:

„Art. 6. - Până la data intrării în vigoare a actelor normative subsecvente emise în executarea prezentei legi, se aplică prevederile actelor normative în vigoare, în măsura în care nu contravin acesteia”.

PRESEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 498/25.05.2026